

+++

Артемијева секта – парасинагога = парацрква

Свети Василије Велики, кога недавно прослависмо, дели отпаднике од јединства и заједнице Цркве на три категорије: *јереси*, *расколи* и *парасинагоге* (канон 1). Наш брат Артемије (Марко Радосављевић)¹ није јеретик иако све осим себе оптужује и клевета за јерес или чак за „свејерес”. Групица његових следбеника тешко да се може назвати и *расколом* јер нема ни територију, ни храмове, ни народ (осим групице од педесетак до стотинак или, највише, око сто педесет присталица).

Артемије и његова **секта** отпадника од Цркве права су, по светом Василију, **парасинагога**, попут, рецимо, парасинагоге Мираша Дедеића у Црној Гори (код наших муслимана у Рашкој области то је Зукорлић, али за њих и не важе хришћанска назвања, јер нису Црква него иноверна „верска заједница”). Ова Артемијева група, *секта артемијеваца* („артемаша”, како их зову православни Срби на Косову и Метохији), отцепила се, на челу са њим, не само од Српске Цркве – Пећко-београдске Патријаршије – него и од свих канонских аутокефалних Православних Цркава, јер га нико не признаје нити општи са њиме. Изузетак су можда неки од секташа „старокалендараца”, попут кипријановаца, махом појединци, такође међусобно подељени. Артемије сматра за себе да припада „Једној Светој Саборној и Апостолској Цркви”, али, како сам му већ писао, то је нека виртуелна величина, „невидљива Црква” протестантског типа, којој је он самоназвани поглавар. Као такав, он на својим псевдослужбама – авај, **псевдолитургијама!** – не спомиње ниједног канонског православног патријарха или архиепископа него помиње, изгледа, „свако епископство православних”, а право таквог помињања канонски имају од светих Сабора само поглавари аутокефалних Цркава. Зато се Артемијева секта – **парасинагога** – може назвати „аутокефална **парацрква**”, јер *парасинагога* то и значи.² Он је сâм себи и епископ и самозвани поглавар („автокефалос”,

¹ Пишемо *Марко Радосављевић* зато што се овај наш брат тако потписује већ одавно, као власник куће у Бистричкој улици у Београду (код Новог гробља), коју је иначе добио, у своје време, од тадашњег епитропа манастира Хиландара, оца Митрофана, **да је користи за потребе Епархије рашко-призренске**, али ју је он присвојио још одавно, пре свих ових догађаја у последњој деценији. Своје лаичко име *Марко* он такође користи за **девизне рачуне у банкама** – у Националној банци Грчке, у једној банци у Швајцарској и у банкама у Србији (колико се зна, Војвођанској и Комерцијалној; у овој последњој је виђан да подиже новац; у једној од банака у Србији држи новац под туђим именом). – Артемије ме је недавно, преко скупих адвоката, тужио световном суду „за лажи и клевете” (пре тога ме је слично тужио и Зукорлић) и поручио ми, преко масмедија, да „ако дозна/м/ где су /му/ те паре, поклоните /ми/ их!”. Пошто мени паре не требају (имам пензију од 260 евра), молио бих га да те паре из банака, али *све и из свих банака*, преда косовско-метохијској сиротињи, на име које их је и добијао, већ годинама. Знамо да још од 1995. године постоји његов приватни рачун у Солуну, на који су стизале велике девизне суме из иностранства, посебно из Америке, а и сада му стижу. Иначе, да ли се ико пита: откуда се издржавају Артемије и његова секта (педесетак раскалуђера), као и стални му саветници, јевтини правници и скупи адвокати? Посебно пак, откуда толики новац, више од једне деценије, свеутицајном на њега Симеону – сада Дејану – Виловском? Како тај издржава стан и себе у Солуну, као и скупа кола, која је иначе украо из манастира Бањске?

² Могли бисмо ту секту назвати „акефали” (=безглави). Таквих секти јеретика монофизита било је после Четвртог и Петог васељенског сабора. Те групације нису признавале ни једна другу ни, уопште, икога другога. Артемије је недавно упутио писмо (на лошем грчком – писао му га је Виловски и слао из Солуна) „свим игуманијама Васељенске Цркве” (!), а после је то исто писмо, сад већ на српском, само преименовано, упутио и „свим епископима Васељенске Цркве”. Уз то писмо је као „доказ невиности” приложио своје писмо Синоду од

уствари *акефалос*). Ако се не покаје и не врати јединству Цркве Српске, Православне, односно истински Једине Свете Саборнокатоличанске и Апостолске Цркве, умреће као расколник, попут Антонија Абрамовића и садашњег Мираша Дедеића у Црној Гори.

Ово и пишемо у нади да ће се Артемије – дојучерашњи канонски епископ, у међувремену, на канонски и саборски начин, сведен на ранг монаха – покајати и вратити истинском, а не умишљеном, виртуелном, „невидљивом” јединству Цркве Христове. Црква, наиме, јесте видљиво богочовечанско Тело Оваплоћеног у историји Исуса Христа. Томе Телу припадају данас, овде и сада, све Православне Цркве у свету. Оне су међусобно у литургијско-канонском јединству праве вере у Свету Тројицу и заједнице светотајинске благодати Духа Светога. Пишемо јер се надамо да ће брат Артемије једном стати пред богоданом нам савешћу и запитати се пред Христом Богом, Главом Цркве, и пред светим Апостолима и Оцима: *Quo vadis, Artemie?* (како је у своје време писао епископу Лаврентију) – барем ради одговорности пред срцима, душама и савестима малобројних заведених дилетаната, дрских калуђера-раскалуђера, проскитавших се калуђерица и искушеница и неколико десетина припростих верника, овде-онде пабирчених од истих раскалуђера. Све у свему, то су они који нерасудно примају, здраво за готово, слоган *Истина је само једна – Владика Артемије!*, упркос Јеванђељу (Јн. 14, 6) које учи да је Истина само Христос, а Стуб и Тврђава Истине – Црква Његова (I Тим. 3, 15).

Пишемо и зато што смо запањени бескрупулозношћу његове савести: саборно и канонски, услед своје осиноности и одавно остварене интерне „аутокефалности”, лишен и епископије и епископства,³ како може, онедавно, да „служи Литургију”? Притом „служи” уз „саслужење” клирика који су, сви до једног, рашчињени. Једном је „служио” у насилно запоседнутом манастиру Дубоки Поток, а сада „служи” у згради у селу Љуљацима у Грузи која је замишљена као храм са конаком за будући манастир, али која то никада није постала: нити је црквено-канонски призната нити је освештана да би заживела благословом канонског епископа и благодаћу Утешитеља Цркве, Духа Светога. Јер, та грађевина није предата Саборној Светосавској Цркви жичкој него је, црквено-канонски гледано, нешто „дивље”, попут она два манастира која је бивши епископ Артемије неканонски и нецрквено подигао на канонској територији друге епархијске епископије (код Медвеђе и Плочника, у Нишкој

13. септембра 2010. године, али не и своје писмо од 13. новембра исте године због којег је стављен под забрану свештенодејства јер је порекао и одбацио све што је био прихватио на Сабору. Али нико му није одговорио, нити ће му одговорити, јер га нико од епископа Православних Цркава у васељени не признаје, осим појединих расколничких групица понегде у дијаспори. Међу таквима је и рашчињени – некада српски – епископ Дамаскин Давидовић, пришипетља код расколнице Десе Крстић, која наступа као савремена монтанистичка Прискила. Има ту и неких „самокефалних старокалендараца” у Канади или још понегде. Ту врсту присталица, отпадника од Цркве Христове, има и Мираш Дедеић.

³ А могао је да смирено и трпељиво остане само при оној првој „неправди”, тојест као што је био прихватио уклањање са епархије, чин који је сматрао за „неправду” (е да Бог да попут апостола Павла: II Кор. 12, 13). Јер, савесни архипастири и Оци Православне Цркве кроз векове препоручују епископима који су, евентуално, неправедно свргнути да радије, Христа ради, прихвате неправду неголи да цепају живу Цркву Божју расколом и секташким издвајањем из њеног јединства. Иначе, грех раскола у Цркви, како су говорили свети Кипријан и Јован Златоуст, ни крв мученичка не може опрати (Св. Кипријан, *De unitate Ecclesiae Catholicae*, 14; Златоуст, *Омилија* 11, 4-5 на Посланицу Ефесцима: PG 62, 85-87).

епархији), што показује да је овај „самоглави” и интерно за себе „аутокефални” брат и раније, док је био у саставу Српске Православне Цркве, пројављивао „аутокефално” понашање и деловање.⁴

Артемије, нажалост, проглашава да „није он створио раскол” него су „у расколу” српски Патријарх, Синод и Сабор епископâ, дакле читава једна аутокефална Православна Црква, шеста у диптисима православних Патријаршија! И не само да то тако, накарадно, ван сваке људске и хришћанске памети, ван елементарне црквене свести и савести, сматра него и насрће на туђе канонске просторе – на просторе светосавске Жичке и светосавске Рашко-призренске епископске епархије. Те епархије имају своје канонске архипастире, изабране, постављене и устоличене тамо Духом Светим кроз канонски Сабор архијереја. Нису они самовољно дошли као „узурпатори” и „прељубници”, како Артемије бестидно и клеветнички говори и пише о канонски изабраном и устоличеном Епископу рашко-призренском Теодосију. И сада, у последње време, ушао је као „лупеж у ноћи” у канонски нелегаллизован објекат на туђој територији, у селу Љуљци, тачно онако како ради и Мираш у Црној Гори. На исти начин шаље по распетом Косову и Метохији своје „пролетерске” самосвјате раскалуђере да „служе” и „причешћују” поједине секташке групице, претачући тако „из шупљег у празно” и не схватајући да тим безумним антиканонским поступцима настоји да порекне црквено биће, *канонску* и *благодатну* ипостас Цркве Христове на тим подручјима. Иако је недавно у симптоматично насловљеном тексту *Да се разумемо*, објављеном на антицрквеном сајту своје секте, рекао да „признаје благодат” у Српској Православној Цркви, Артемије је, по устаљеном му обичају, безочно слагао. Јер, оваквим безакоњем параслужења „паралитургије” у „парацркви”, он на делу пориче благодат Духа Светога на простору тих светосавских епархија и целе Српске Православне Цркве, што је већ јавна јерес и богохулство.

Овај посрнули брат чини и још горе ствари. Он наивне људе обмањује да се они на „службама” служеним од свргнутог и рашчињеног епископа и лажно називаних клирика тобоже „причешћују”, иако је Свети Синод (16. децембра, *Православље* бр. 1051-1052 од 1.-15. јануара 2011.) јасно изрекао свој догматско-благодатни суд, тојест канонску констатацију:

Свети Синод сматра својом канонском дужношћу да обавести јавност да је оваквим својим понашањем бивши епископ рашко-призренски Артемије не само **ступио на пут раскола** него је дословце **створио своју секту, секту**

⁴ Има, нажалост, још преседана у прилог тога. Артемије је слао *своје клирике*, са претензијом да остану њему потчињени, чак у друге Православне Цркве, – у Александријску Патријаршију, у Чехословачку, у Аустралију, – а свог „архимандрита Симеона” послао је у Солун и дао му свој антиминос и благослов да служи у хиландарском метоху у Солуну, који, као и Хиландар, канонски припада цариградском Патријарху. Виловски је притом на Литургији помињао епископа Артемија док нису дошли из надлежне црквене власти у Грчкој и одузели тај антиминос. Артемије за тај велики канонски прекршај није казнио Симеона ни епитимијом иако је Свети Сабор то од њега својом одлуком маја 2006. године, изричито тражио. Неизвршене одлуке Светог Архијерејског Сабора, од маја 2006. па надаље, и биле су пресудне за Артемијево уклањање са епархије. Нема ту ни најмање места за накнадно измишљане мегаломанске идеје да га је „требало уклонити” – као „бедем и браник” Косова, Православља и Српства(!).

артемијеваца, први пут такве врсте у историји Српске Православне Цркве. Свети Синод одговорно скреће пажњу свему свештенству, монаштву и верном народу наше Светосавске Цркве да „Литургија” бившег епископа и његових присталица, свих лишених чина као и он, није Литургија, њихово „причешће” није свето Причешће, њихове „тајне” нису свете Тајне Цркве Божје, да све што он и они чине служи на духовну пропаст како њима тако и онима који их следе и учествују на њиховим сабрањима и богослужењима. Тврдећи да „Богу службу чине” (Јн. 16, 2), они, уствари, под изговором одбране Православља, разарају јединство Цркве Христове, одвајајући се на секташки начин од њене живе, спасоносне Заједнице, лишавајући себе и друге вечног спасења и навлачећи на себе и своју децу проклетство секташа.

*

У историји Цркве Христове кроз векове постоје неки преседани само донекле слични случају монаха Артемија, доскорашњег Епископа рашко-призренског и косовско-метохијског, иначе, како већ рекосмо, канонски саборно смењеног са Епархије, а затим, његовим новим кривицама и дрским преступима против црквеног реда и поретка, сукцесивно стављеног под забрану свештенослужбеништва и, на крају, због одметништва од Цркве у раскол, од Сабора епископа⁵ рашчињеног. Али ни у једном од тих случајева у историји Цркве, осим код неких крајњих јеретика, није долазило до такве еклисиолошки и догматско-канонски бесмислене творевине каква је Артемијева «аутокефална» **парасинагога**, тојест **парацрква**⁵ (ка којој су га поодавно гурали његови „суфлери”, игнорантски надмени псевдотеолози и псевдоканонисти, међу којима је први и најфаталнији био, нажалост и остао, рашчињени Симеон-Дејан Виловски, дилетант у православној црквеној вери и хришћанском моралном понашању, у теологији и пракси Цркве Христове и у свему другом осим у сабирању, присвајању и трошењу туђег новца). Једини случај сличан Артемијевој секти јесте онај рашчињеног попа Мираша Дедеића на Цетињу, са његовом *sui generis* „аутокефалном Црквом” Монтенегрина.⁶

⁵ Понављамо: *парасинагога* (Св. Василије, канон 1), као „паравојска” = *секта, ванцрквена и противцрквена групација* (Халкидонски 18. канон: *φατρία κληρικοί ἢ μονάζοντες φατρίζοντες* = илегална група, безаконна клика, најчешће завереничка, у Цркви забрањена светим канонима, а и византијским законима).

⁶ Случај рашчињеног владике Дамаскина Давидовића није исти као Артемијев јер је он пришао некој „старокалендарској” секти у Канади, а шеф му је расколница монтанистичког менталитета Деса Крстић из Торонта. – Случај раскола владике Дионисија (Миливојевића) у Америци такође није случај као Артемијев. Јер, ако је у почетку и било спорно да ли је у уклањање Дионисија са епархије била умешана и тадашња комунистичка власт (која је још око 1950. године тражила од Српске Патријаршије да суди њега и епископа Николаја, али је то тада одбијено), убрзо се показао расколнички менталитет Дионисијев у томе што је већ на почетку неканонски присвајао парохије у дијаспори, изван канонских оквира своје Америчко-канадске епархије, а то је већ по себи био довољан разлог за суд и рашчињење. Богу хвала, и благодарећи мирољубивости христоподобног Патријарха, блаженопочившег Павла, тај раскол је зацељен. (У његовом превазилажењу – да кажем историје ради – не мали допринос је био и наш. Текст о томе, на основу којег је раскол превазиђен, чека своје скоро објављивање. Тако ћемо, ако се брат Артемије не покаје и не одустане од даљег безумља истрајавања у расколу, објавити и цео случај његовог отцепљења од Цркве, плод његовог већ

Артемије пореди себе са светим Јованом Златоустом! По своје мегаломанском менталитету, чини то погрешно јер неканонски суд и свргавање светог Златоуста нема сличности са умировљењем Артемија, даљом забраном свештенослужења и, на крају, због његовог пркоса Богу и Цркви Божјој, рашчињења од Светог Сабора јерархије Српске Православне Цркве. Златоуст је заиста суђен и осуђен неканонски, на нелегалном „сабору под храстом” 404. године, јер је већина епископа на тај саборчић била дошла са стране, из Египта, а мањи број њих био је из цариградске јурисдикције и са Истока. Златоуст се заправо био замерио царици Евдоксији и то је било пресудно за његово свргавање и слање у изгнанство. Коловође „суда” над њим били су александријски архиепископ Теофил и епископи из Сирије, Акакије Веријски и Северијан Гавалски. Епископи Златоустове присталице, њих четрдесет наспрам тридесет шесторице оних „под храстом”, нису отишли на тај сабор, нити учествовали у осуди Праведника. Али је њих, ипак, свети златоусти Првојерарх на растанку пред прогонство замолио: „Браћо, молит се и, ако љубите Христа, **немојте да ради мене неки од вас изгуби своју Цркву** (тојест: да не буде због отцепљења свргнут)... Како рекох, **своје Цркве немојте остављати**, јер нити је од мене почело учење (у Цркви), нити се на мени завршава... **Ступите у општење да не бисте Цркву поцепали**, али немојте потписивати (Κοινωνήσατε μὲν, ἵνα μὴ σχίσσητε τὴν Ἐκκλησίαν, μὴ ὑπογράψητε δέ) јер ништа на себи не сазнадох достојно рашчињења” (Паладије, *Живот Јована Златоуста*, 8; PG 47, 28). Исто тако је свети Златоуст на растанку дао савет и побожним девојкама и женама у своје саборном храму у Цариграду – Олимпијади и другима са њом, верним служитељкама Цркве и њему: „Моје ствари се свршавају; свој пут сам завршио и можда више нећете видети лице моје (Дела ап. 20, 24 – 25). А за ово вас молим: **немојте да нека од вас прекине уобичајену наклоност Цркви**. И ко буде, не по својој вољи, доведен хиротонијом (на овај престо), не оспоравајући ствар, по сагласности свих, **приклоните му своје главе као Јовану, јер Црква не може бити без епископа**, и тако ћете бити помиловане (од Бога). Сећајте ме се у својим молитвама” (*исто*, гл.10. PG 47, 35).

После оваквих речи и павловског и јустиновског црквеног става светог Златоуста, нека свако разборит и савестан упореди ово понашање истинског Христовог архипастира Цркве са Артемијевом мегаломанијом! Он, наине, бунтовнички, против одлука Синода и Сабора, које је и сâм потписао, проглашава себе «аутокефалним» *доживотним епископом рашко-призренским* (као да је Епархија његов наслеђени феуд!); не признаје саборно изабраног новог епископа, владику Теодосија (кога је и раније, док му је био викар, због зависти и пакости Виловскога, неканонски прогањао, као што су он и Виловски протерали и проту Зорана Грујића и ђакон Срђана Станковића); насилнички, ноћним упадом, у пратњи оружаних присталица, покушава да освоји туђе манастире и приватизује оно чега је саборски, канонском одлуком, лишен као недостојан и неодговоран, да би и даље «аутокефално», деспотски и пљачкашки, управљао светињама Косова и Метохије...

давнашњег расколничког менталитета. И онај текст, као што ће бити и овај о Артемију, произилази из помног проучавања историје живе, а не умишљене и виртуелне, Цркве Христове кроз векове.)

А лишен је Епархије зато што је годинама, од 2006. до 2010. године, одбијао да изврши синодске и саборске одлуке и да прими слате му делегације од по два епископа. Сем тога, канонско- материјални преступи његови и банде лоповâ око њега, били су, по светим канонима (на пример 74. Апостолском и 19. Картагенском), сасвим довољан разлог за суд и осуду која му је изречена од Синода и Сабора. Али по савету свог фаталног, психотичног, а свемоћног саветника и вође у свему антицрквеном, Симеона-Дејана Виловског, и још неколико неодговорних лаика (*лаика* у сваком погледу), он се, ево сада ће пуна година, жали и с вајкањем понавља да „није канонски суђен” и тражи световно-правни процес суђења, уз скупо плаћане адвокате, упркос канонској забрани (Халкидонски 9. канон) да се иде на световне судове. Артемије не зна – и неће да зна – да канонско –благодатни ред и поредак Цркве није „римско право” и јуридикчко-адвокатско „доказивање” онога што црквена саборна свест и савест нађе са Духом Светим за добро (Дела ап. 15, 29) и за канонски правилно, а то је – очување „благообразности и поретка” (I Кор. 14, 40) у Цркви Бога Живога, Цркви која је благодатни богочовечански организам, а не људска организација.⁷

Артемије је потом отишао и даље: позвао је своју „духовну децу” у „егзил”, којим се сада хваста иако је свима разборитим и црквеним људима јасно да је то „самоегзил”, тојест самоизолација. Исто тако, верни народ са Косова и Метохије, бесавесно и цркворушитељски, косовоиздајнички, позвао је на „егзодус”(!), као што су Милошевићеви комунисти, сећам се, када су напустили Косово, говорили: „Ко остане – издајник је!” Али, Богу хвала, фамозни „егзодус” овог умишљеног псевдо-Мојсија и псевдо-Чарнојевића свео се на шаку одметникâ од Цркве и црквеног благодатног реда и поретка. Питам се: да ли овај наш брат, несрећник, у овим својим и мојим дубоким годинама, у осмој деценији живота, помишља о скором часу смрти, који и њега, и мене, и све нас очекује? А Златоуст је тај час с радошћу очекивао и дочекао са благодарним речима Господу: „Слава Богу за све!”

И још нешто, врло битно за Златоуста, а поразно за Артемија. Свети Златоуст је упутио неколико писама епископима: Инокентију у Рим, Венерију у Милано, Хроматију у Аквилеју. Папа Инокентије је из Рима писао цару Хонорију у Рим да овај пише цару Аркадију у Цариград, а писао је и архиепископу Теофилу у Александрију и тражио сазивање васељенског сабора источних и западних епископа (што није прихваћено), али притом није прекидао канонски однос и општење са Теофилом иако је овај био коловођа неправедног суда над Златоустом. Писао му је дословно овако: „Брате Теофиле, ми у општењу (κοινωνικόν) имамо и тебе и брата Јована (Златоуста), као што смо ти и у првом писму јавно исказали своје мишљење, а и сада ти опет исто пишемо” (*Живот Јована Златоуста*, гл. 3; PG 47, 12). Теофил пак, као и

⁷ Брат Артемије се негде „правдао” да зато не прихвата одлуке Светог Архијерејског Сабора што су „донете прегласавањем”, а то, наводно, „није канонски”. Али, као што смо већ рекли, Артемије, нажалост, не зна свете каноне, као ни његови лоши саветници-дошапгачи. Јер, да зна, погледао би канон 6. Првог васељенског сабора, који јасно каже: „Ако заједничкој одлуци свију, двојица или тројица се због своје свадљивости успротиве (=гласају против), нека важи глас већине”. Управо је тако било при саборском гласању о Артемију у мају и у новембру 2010. године. Узгред буди речено, Артемије је и сâм тада тражио гласање које сада не признаје пошто је веровао да ће већина бити за њега. Исход гласања је, међутим, био поразан по њега.

Акакије Веријски и остали учесници „сабора под храстом”, остали су у пуном општењу са свим Црквама, као и епископи који су после Златоуста дошли на цариградски трон – Арсакије, Атик, Сисиније и Прокло, све до Анатолија, кога је, као александријског апокрисарија у Цариграду, хиротонисао брутални Диоскор (злостављач до смрти претходног епископа цариградског, светог Флавијана, 449. године), а да притом нико са њима није прекидао канонско општење. Истина, скоро сви епископи су убрзо унели светог Златоуста у диптихе Цркве Христове, а у Александрији је то учинио свети Кирил, чији је први сарадник против Несторија био управо напред поменути Акакије Веријски. Такви су „парадокси” канонске историје Цркве Православне кроз векове, којој је у овом свету важније да очува „јединство вере и заједницу Духа Светога” неголи да изгони „мак на конач” у случајевима појединаца, макар то били и епископи.⁸

*

Артемије може помоћи себи и својим секташким присталицама да се врате у јединство Цркве Христове Православне, Цркве светих Апостола и светих Отаца, Светог Саве и светих Николаја и Јустина, али само – ПОКАЈАЊЕМ, својим и њиховим. То укључује тражење, лично и писмено, **опроштаја** од Патријарха и Сабора, уз изричито одбацивање и осуду свих његових списа, написа, пашквила, клевета, изјава и тако даље, изречених, написаних и потписаних против Патријарха и Сабора. А писао је много тога против свјатјејших патријараха Павла и Иринеја (раније и против цариградског патријарха, због чега му је забрањен приступ у Свету Гору), против своје браће епископа (Лаврентија, Амфилохија, Игнатија, моје маленкости), против Светог Синода и Свештеног Сабора Српске Православне Цркве, а тиме и против свих Православних Цркава у свету, које, по њему, не постоје, јер, наводно, по његовој „еклисиологији”, постоји „само Једна Света Саборна и Апостолска Црква Символа вере”, као да она није идентично присутна и у свакој помесној

⁸ Кад би брат Артемије, уместо да пита и слуша своје дилетантске суфлере и саветује се са скупим адвокатима (одакле их само плаћа?) читао, макар мало, историју Цркве и удубљивао се у проблем многобројних раскола у њој, могао би видети низ карактеристичних „преседана” и из њих извући праву поуку, а не иступати овако незналачки а мегаломански на духовно-моралну погибао, своју сопствену и оних око њега. Ево неколико текстова на грчком које би могао да прочита уместо што се троши на давање несувислих интервјуа незнавним новинарима и на писање клеветничких пашквила по антицрквеним сајтовима, иза којих стоје његове, од Цркве отуђене присталице: *О светим патријарсима Тарасију и Никифору* (PG 99, 1849-1854); *Житије светог Методија Цариградског* (PG 100, 2123-2161); краћи текстови истог светог Методија (PG 100, 1292-1298), потпуније сабрани од Ј. Дарузеса у *Revue des Etudes Byzantines*, 45/1987, 31-57); Методије Монах (13. век): *Збирка из разних сабраних књига: да народ не треба да се дели од православних архијереја ако је њихово рукоположење било по неком неправилном поступку* (PG 140, 781-806: садржи многе примере кроз историју Цркве); Никита Анкирски (11. век), *Реч критике онима који говоре да не треба подносити оставку* (код Ј. Дарузес, *Documents inédits' Ecclesiologie Byzantine*, X-XII век, Paris 1966, pp.250-264); Никита Ираклијски (почетак 12. века), *Реч одбране и критике како и зашто не треба прихватати никејског митрополита (Евстратија)* (тамо, стр. 276-309, нарочито стр. 292-298, где цитира и одломке светог патријарха Методија; неке допуњене одломке издао је Теодор Зисис у *Клирономиа*, Солун, 8, 1 (1976, стр. 77-82); Јован Хилас, митрополит ефески (почетак 14. века), *Реч састављена из разних канона и синодских и светописамских текстова да, кад је Црква православна, неразумно је да се од ње одвајају они који су сада у расколу и да, ако се не сједине њој, имаће велику осуду у дан Суда* (писано против раскола арсениџа, тамо, стр. 348-413, где такође цитира текстове св. Методија. – О расколу арсенијеваца/арсениџа в. у нашој књизи *Заблуде расколника, такозваних старокалендараца*, 2004, стр. 41-45). Види тамо и о **расколу монаха Студитџа** против светих патријараха Тарасија, Никифора, Методија и Фотија, стр. 22-40.

Саборнокатоличанској, Православној, Канонској, Епископо-Евхаристијској Цркви, које се у Христу међусобно поклапају и чине, равноправно и истоблагодатно, у Духу Светоме, Једну Свету и Апостолску Цркву.⁹ Артемије и артемијевци морају, такође, да одбаце и анатемису своје списе и писанија, потписана и непотписана (често анонимна, али препознатљива по антиправославном секташтву), објављивана све до данас на антицрквеним сајтовима, које је поодавно покренуо и организовао, и још увек уређује, његов фатални суфлер, препознатљив по нечистој, инферналној подсвести, некадашњи протосинђел-архимандрит Симеон-Дејан Виловски, а за њим иду и новији клеветници, пишући по разним секташким сајтовима, пуним лажи и бескрупулозних клевета на све што је црквено, православно, јеванђелско. Ово што предлажемо брату Артемију није наше него светог Исповедника Методија, патријарха цариградског (843-847), који је, по васпостављању православног иконопоштовања и завођењу канонског реда у Цркви, писмено затражио од групе расколника, студитских монаха на челу са игуманима Навкратијем и Атанасијем, да „све што је писано или говорено против светих патријараха Тарасија и Никифора – *буде предато анатем*, ἀνάθεμα (писмо Методијево студитским монасима, PG 100, 1292-1297; Revue des Etudes Byzantines, 45/1987, 31-38. 53. 56).

Наиме, у време патријараха светог Тарасија (784-806) и светог Никифора (806-815), игуман студитски Теодор и његови монаси били су, због неких канонских неслагања, прекинули општење са овим патријарсима (али **нису прекидали њихово помињање на Литургији**, јер без помињања канонског епископа света Литургија није света Литургија него „церемонија”, каква је и Артемијева у селу Љуљацима), а игуман Теодор је писао неколико писама против њих. Касније се свети Теодор измирио са овим патријарсима и васпоставио канонско општење, о чему и сâм касније пише, на пример у своме *Писму 475*,¹⁰ а и свети Методије пише о томе детаљно. Ипак, патријарх свети Методије је унео у сами **Синодик Православља** (изд. J. Gouillard, Le Synodikon de l'Orthodoxie, Paris 1967, p. 53.) горе наведену анатему. Она се и до данас налази у српском Синодику (рукопис манастира Свете Тројице код Пљеваља; изд. В. Мошин – руским словима у *Византијскиј Временник* 17, 1960, 278-353; а ми смо припремили критичко издање старосрпског текста – и у штампаним

⁹ По папистичкој „еклисиологији” Артемија и Виловског испало би да су и апостоли Павле и Јован, по нејеванђелској и нецрквеној логици-антилогици, изван те „једине Цркве” Символа вере, јер пишу „*Црквама* Божјим” у Коринту и Солуну и *Црквама* у Азији, посећују „*Цркве* Божје”, „утврђују *Цркве* у вери”, преносе „поздраве *свију Цркава*”; па још додаје првоврховни Павле, као да је за Артемија писао своју Посланицу Римљанима (11, 16; 14, 33; 16, 1.19): „**Ми такав обичај немамо нити Цркве Божје**”, и тако даље. А и ми православни, изгледало би по Артемију и артемашима, да се узалуд молимо, на богослужењима и на светој Литургији, „**за сједињење светих Божјих Цркава**”! Дилетантизам Виловског и Артемија, и трабаната њихових, плод је њиховог несаборног, некаатоличанског, секташког, папистичког менталитета. И за њих важи реч Павлова о Јеврејима: „Имају ревност за Бога, али не по разуму. Јер, не познајући правду Божју и *настојећи да своју правду утврде*, не покорише се правди Божјој” (Рм.10, 2-3).

¹⁰ Писмо, писано 823. године, на три године пред смрт, има и ове речи: „Можда смо рекли и нешто друго другима, у другим приликама и на другом месту; ипак, не треба та питања, као ни друге догађаје, да расправљамо, да не повређујемо ране, јер то не користи ничему него већма изазива немире и ствара свађе и раздоре у Цркви Божјој”. На светог Теодора личи наш свети Отац Јустин Нови, кога брат Артемије злоупотребљава и секташки монополише, немајући од Јустина ни оно основно јеванђелско семе – веру, смирење, покајање, љубав за Христа и Цркву.

грчким Триодима; нажалост, „варвари”, руски штампари, изостављају текст *Синодика* из својих штампаних Триода, који се и код Срба некритички користе). Ово, наравно, не значи да свети Методије није признао Теодора Студита као **светога** (обојица су били исповедници за свете иконе). Напротив, он као патријарх извршио је пренос моштију светог Теодора (26. јануара 844.) у Студитски манастир. Али је црквени канонски ред и поредак испоштован до краја (као што је Пети васељенски сабор осудио списе Теодорита Кирског писане против светога Кирила Александријског, али није осудио и самог Теодорита, што помиње и свети Методије као преседан своје одлуке и поступка). Како је правилно приметио почивши професор Панајот Христу, живот светог Теодора – а и патријарха Методија – није био „аутоматизован” него је то био живот живих и савесних људи Цркве, који су успевали „да споје ревност са љубављу, што је ретко код зилота”.¹¹

*

Артемије, који глуми „прогоњеног праведника” и „борца за Православље, Косово и Српство”, морао би да престане да клевета, код нас и у иностранству, своју сабраћу епископе, Синод, Сабор, Српску Цркву, све оне који нису на његов калуп и не понашају се сходно његовом псевдозилотском менталитету. Ево неких од његових клевета.

1. Артемије и његова ужа и шира клика већ одавно клеветају српске и друге православне епископе за *јерес*. Њему и њима, као „зилотима не по разуму”, треба „јерес” по сваку цену да би оправдали свој секташки и расколнички менталитет. Као јерес Артемије најчешће истиче фамозни **екуменизам**. Под тим појмом он нерасудно и бесавесно подразумева све одреда „екуменизме”, па и **православни богочовечански екуменизам**.¹² Због те

¹¹ Патрологија (на грчком), Солун 1992, 5, 360-372. Новија студија о светом Теодору Студиту: *В. Цингос*, Црквени ставови светог Теодора Студита (на грчком), Солун 1999, посебно стр. 65-94.

¹² Тако је пре неки дан у својој «аутокефалној» *Божјињој посланици* написао клевету како нико у Српској Православној Цркви „не брине о духовној пошасту и **свејереси екуменизма која је поодавно на широка врата ушета**ла у нашу Светосавску Цркву. Како би, уосталом, они (у Српској Православној Цркви) и могли да о томе говоре и да осуде нешто **са чим су се поистоветили?**” По његовој секташкој и расколничкој свести и окамењеној савести, у Српској Православној Цркви у „саборним православним храмовима” верници „неће бити добро дошли, јер ће у њима бити само вербализам љубави и екуменистичка *истина*“! Даље пише: „Црква екумениста, са два или многим плућним крилима, и оних који је прихватају и заједно са њом путешествују, **нема никакав додир** са Његовом (Христовом) Црквом, са Његовом Љубављу, са Његовом Истином. Јер, екуменизам сачињава пророковану *црков лукавнујушчих*, која нема ништа заједничко са Црквом Символа вере у коме православно исповедамо веру само у *Једну, Свету, Саборну и Апостолску Цркву*“, и тако деље – клевета до клевете, лаж до лажи, хула до хуле! Јадни и несрећни Артемије! – Остао је умишљени „једини борац за Православље” и „једина брана свим јересима”, исто онако како за себе тврди да је он „једина брана” за спас Косова! А знамо да се за његових **деветнаест година на Косову** скоро **све издешавало**, нарочито од 1999. до 2008. године: Милошевић, шиптарска оружана побуна, НАТО бомбардовање и окупација, шуровање са Олбрајтовом и Клинтоним, погром 2004. године, проглашење „независног Косова” 2007. Како то да он, такав борац, не спречи ништа од тога?! Па ни одлазак две трећине народа са Косова и из Метохије. Сада још позива тај народ на *егзодус*! А Симеона Виловског је пре тога тајно испратио у Грчку! – А ево како у ове божићне дане говори митрополит Амфилохије: „Црква Божија одбољује губитак једног од најмање своје деце, а камоли једног свог епископа. Посебно када се ради о епископу који је сав свој досадашњи живот посветио Богу и Цркви, па онда на крају малтене прогласио себе за Цркву, издвајајући се из ње и постављајући себе на папистички начин

„јереси екуменизма” он прекида литургијско општење са канонском Саборнокатоличанском и Апостолском Српском Црквом и осталим Православним Црквама. По наговору фаталног игноранта Виловског, потписује један полуписмени „либелус”, насловљен *Исповедање вере против екуменизма*. Ово такозвано Исповедање – поповско-калуђерско, а не епископско – склепано је збрда-здола од професора Теодора Зисиса, својевремено критичара Оца Јустина, а сада монополисте Јустиновог тобож апсолутног „антиекуменизма”, и грчких зилота (не Светогораца, осим једнога), који сакупљају потписе, као артемијевци недавно, по наивном народу. Као да Артемије није пре тога, кад је постао епископ, дао потписано **епископско Исповедање вере!** То није „епископска заклетва”, како незнавено тврде он и њему слични, јер у нашој Јеванђелско-Апостолској Цркви Православној нема *заклетве* (види Мт. 5, 34 – 37). Сада „зилоти” пропагирају теорију о „обзиђивању” (ἀποτειχισμός) од својих епископа, теорију полуписменог псевдо-старокалендарца Кипријана Куцумбаше, који се тек од 1971. године – због избегавања финансијске контроле, баш као и Артемије – одметнуо од свог канонског митрополита Атике у Јеладској Цркви. Узалуд се притом позивају, он и они, на 15. канон Прводругог сабора. Јер, тај канон се односи само на „јерес осуђену од светих Сабора или Отаца”, а не на *екуменизам* као дијалог са отцепљенима од Саборне Цркве, па и са папом римским (пример: свети Марко Ефески); а као такав, **екуменизам** није ни од једног Сабора или од Отаца суђен ни осуђен као јерес, јер постоји и **православни екуменизам**. А да такав екуменизам постоји, нећу говорити ја – иако сам о томе написао и књигу *О екуменизму и екуменизму* – него трезвени и богомудри богослов Васељенске Цркве, свети Отац Јустин, на кога се Артемије, с претензијама искључивог монопола и секташког монополисања, позива, као и за своје канонске и еклисиолошке вратоломије. Доносимо у прилогу факсимил писма Оца Јустина од 25. децембра 1964. у којем свети Ава пише свом ученику и духовном чеду дословно:

(Будући Свеправославни Сабор) може бити само молитвена жеља, и то богомудра молитвена жеља. «Екуменизми» су у моди. Но при томе се, изгледа ми, превиђа оно најбитније: **Екуменизам Богочовечанске Истине је срце Богочовечанског = Православног екуменизма, који је увек Ипостас Богочовека Христа, у њеној козмичкој, и свекозмичкој, и надкозмичкој, и свеукупној целосности, и у земаљској историјској конкретности...** (види у прилогу *факсимил* дела писма Оца Јустина, у целини објављеног још 1980. у књизи *На Богочовечанском путу*, Писмо 10).

Артемије је иначе у великој мери теолошки недоучка јер скоро ништа из православног богословља не чита нити проучава, осим зилотских пашквила и својих чланчића, насловљених, скоро сваки, громопуцатељним насловом „са

изнад ње” (*Политика*, 6-7. јануар 2011). Нека свако по својој савести упореди наведене текстове и извуче закључак!

догматског гледишта” (!) Од њега је још гори аналфабета у светоотачком богословљу и Предању Цркве, *атеологитос* „зилот” (тачније *зурлот*) Виловски, а ни „самохиротонисани” у богословљу и канонима Артемијеви саветници и лукави, а игнорантски суфлери нису одмакли много даље од тога. Углавном су то, мање или више, дилетанти у теологији, а посебно у еклисиологији, али зато се сваки од њих осећа позваним да чита лекције свим епископима – о свему и свачему и о још понечему.

Православна Васељенска, па и Српска Црква, не може, и не сме, да се одрекне свог апостолског позива и јеванђелске мисије да сведочи Истину (=Спасење) Христовог Јеванђеља у свету уопште, па и међу раздвојеним хришћанима. Зато је Црква одувек водила дијалог и са јеретицима и са расколницима, од монархијанаца и аријанаца и других фракција 3. и 4. века, па до духовораца, катара и донатиста (4.-5. век), и даље, од несторијанаца, монофизита, монотелита и иконобораца, па до римокатолика и антиисихаста, а затим и од протестаната после Реформације, англиканаца и лутерана, па до новијих екумениста разних смерова и схватања. Пре рата је у Краљевини Југославији, уз сагласност Светог Архијерејског Сабора, постојала екуменска *Лига Цркава*, у којој су учествовали епископи охридски и жички Николај и бачки Иринеј (Ћирић). Николај је и после рата био на екуменском скупу у Еванстону (1954) и писао пре и после тога (видети у његовим делима и у нашем чланку *О Екуменизму*, приложеном као додатак на крају). Године 1902. – 1904. велики цариградски патријарх Јоаким III упутио је две *Посланице* свим Православним Црквама о дијалогу са неправославнима и све су Цркве позитивно одговориле на њих, па и Српска. Али где ће Артемије и његови секташи да се баве тиме? Јер, то изискује труд и напор читања, озбиљног проучавања, савесног и трезвеног хришћанског расуђивања, зналачког оцењивања и процењивања из живог богословско-црквеног искуства вековног Православља. Њему и њима је лакше да на све то одговарају – **слоганима** о „издаји”, о „гажењу канона и догмата”... Тако, примера ради, његов полуписмени и снобурни „игуман Николај” смуђује тиме јадне неписмене вернике око Лазаревца и Новог Пазара, где сада, иако рашчињен, ровари као побегуља, па упада и у куће, као лупеж по ноћи.

2. Артемије је недавно на некој од телевизија и у неким новинама – то му је поодавно омиљени домен и домет – изјавио за оне који нису са њим и не иду за њим: „Они мењају Литургију”; „не служе по типичу Светога Саве!” и тако даље, лансирајући сличне јевтине, а клеветничке слогане. У одговор на то, рекли бисмо као прво: било би врло занимљиво кад би велеучени Артемије – „доктор теологије”, како се зове и воли да га тако зову – показао нама незналицама у којем то „Типичу” Свети Сава говори и пише о томе како се служи света Литургија. Јер, зна се да ни у Хиландарском ни у Студеничком Типичу Светога Саве (а оба су, уз мање адаптације, превод Типика цариградског манастира Богородице Евергетиде, где је Светитељ обично одседао) нема речи о начину служења свете Литургије. Али зато у Студеничком Типичу (глава 5.) постоји одредба о томе да се „три пута недељно” причешћујемо, док велики типичар, литургичар и духовник Артемије – познат

је слоган Артемијеве клике: “Истина је само једна – Владика Артемије!” упркос Јеванђељу: Јн. 14, 6; узгред да додамо: већ постоји написано „Житије” Артемијево и већ најављују „чудеса” на његовом гробу! – као нови непогрешиви папа већ одавно не дозвољава Причешће сиротом верном народу, осим „неколико пута годишње”, фарисејски „дедећи комарце, а гутајући камиле”. Донедавно је и он служио како смо обично сви служили, ни „по новом” ни „по старом” него по живом **православном вековном Предању**, а однедавно се вратио на црквенословенски језик. Да се макар вратио на српскословенски и на наше старе, прве штампане Служабнике! Пре тога, по наредби Симеона-Дејана Виловског, службеним актом из Епархије, забранио је употребу свих „Атанасијевих превода” (забрана нађена у архиви Епархије).

3. Артемије толико пренаглашава римскога папу – и папом плаши прости народ – да већ сања „папин долазак” у Србију „ради унијаћења”! И једва чека 2013. годину да би се обистинила његова предсказања и прижељкивања. Јер, тако ће имати јаке „доказе” за своје клевете да је српска јерархија „издала Православље”. Али таква врста мистификације око римског папе својствена је свим расколницима и секташима у православним земљама: они су се најпре одметнули од Цркве Христове, а онда, накнадно, траже *raison d'être*, да би некако и „догматски” утемељили свој раскол, а шизматичку свест покрили таквим или сличним *алибијем*. Нико до данас у Српској Православној Цркви није позвао папу и скоро је сигурно да неће ни бити позван (поготову ако још санкционише „блаженога кардинала Степинца”, како Хрвати најављују). Али расколницима и секташима у Православљу већ поодавно треба мистификација магијске моћи римскога папе. Они су опседнути његовим поступцима, посетама и доласцима, Бог те пита куда све и којим поводом. А био је у Светој Земљи, Грчкој, Румунији, Бањалуци, на Кипру... – и шта се десило? Телескопи паничарâ псевдозилотâ уперени су онамо куда папа иде, јер су ослепели да виде куда сами ходи и куда наивне заведе. Сигурно не виде и не схватају да магијским митом о папи некоме иду на руку. А и иначе, ко зна коме они, овакви какви су, у Православљу служе? Цркви Христовој сигурно не.

4. Артемије клевета нас епископе, између многих других и новог Епископа рашко-призренског и косовско-метохијског (Артемију сам у своје време предложио да узме тај додатни назив у своју титулу и прихватио је, као што сам и ја у своју био унео додатак *приморски*, јер Епархија захумска јесте, од Светога Саве, и *приморска*), па још клевета и Свети Синод, и Патријарха, и Сабор за – „издају Косова”! Да има бар мало будне савести, требало би да се присети жалосне чињенице да се у његово време, за деветнаест година његовог епископовања на тој мученичкој и распетој Епархији, **издогађало све оно чега смо данас сведоци**: Милошевићева луда – суштински антисрпска – политика, евроамеричко бомбардовање, долазак НАТО-трупа и окупација, шиптарски злочини 1999. и даље, нови погром 2004. и проглашење „независности” 2008. године. Шта је он за све то време радио и урадио да све то спречи? Не кажемо да је он за све то крив, али зашто онда безочно лаже и бесавесно клевета браћу своју и Оце, на јад, тугу и додатно узнемиравање страдалног народа српског на Косову и Метохији? Колико је само сарађивао са Америком, том новом

Вавилонијом за нас Србе, и колико је новца добијао од Олбрајтове? А од других у тим годинама? Колико од тог новца има и сада у банкама, овде у земљи и у иностранству?

Сваком паметном је јасно да проблем Косова није проблем који ће, наводно, Српска Православна Црква „решити” својим ставом. Тај став иначе све време, и пре и после Артемија, остаје непроменљив и непоколебив: слобода и српски црквено-православни карактер живе Цркве Божје, народа и светиња на тој матичној и неутуђиво српској земљи. Тај став и подвиг борбе за очување Косова и Метохије у Србији није ствар паролâ и слоганâ, громопуцатељних изјава у масмедијима (попут Шешелевих), уз оптуживање свих других и другачијих, мудријих и дугорочнијих ставова, који значе **одстојавање ради опстајања и остајања на Косову**. Народ каже: **Кадар бити стићи и утећи, али и – најважније – на страшном месту постојати!** Са тог страшног места брат Артемије је бежао и побегао. Није хтео, на пример, обнову порушених светиња јер је то сматрао „издајом” (нажалост, био је потписао свој фамозни Меморандум 2005. године, па због новца, који му није даван на руке, повукао потпис, а патријарха Павла затим оптужио за „издају”). Сада не сматра издајом и рушилаштвом то што покушава да ради у Рашкој области, понегде на северу Косова и у Шумадији! Нажалост, исувише почиње да личи на секту Мираша Дедеића и на антисрпску пропаганду и харангу Муамера Зукорлића.

Монах Методије (13. век) писао је о расколу арсенитâ. Говорећи против цепања црквене заједнице и цитирајући светог Игњатија Богоносца, навео је и ове речи светог Јована Златоуста, делом преузете од светога Кипријана Картагенског: „Ништа тако не разгневљује Бога као цепање Цркве. **Ни крв мученичка не може збрисати грех раскола...** Зато говорим и сведочим – додаје Златоуст – да поцепати Цркву није мање зло од пада у јерес” (PG 140, 797; Златоуст, *Омилија 11, 4-5 на Посланицу Ефесцима*: PG 62, 85 - 87).

На празник светог Богојављења,
лета Господњег 2011.

+ Епископ Атанасије, из Херцеговине Светога Саве